

EVÕL
Eesti Võõrkeeleõpetajate Liit

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

Eesti Võõrkeeleõpetajate Liidu 8. sügiskonverents „Kogemus kõnetab!”

TEESID

25. november

Eestikeelsele õppele üleminekut toetavad tegevused HTM-i tegevuskavas perioodil 2023-2030.

Anne Endjärv, Haridus- ja teadusministeeriumi üld- ja kutsehariduse keelepoliitika valdkonna peaekspert

Hetkeseis eesti keele õppes ja eestikeelses aineõppes, õigusaktide muudatused, riigi tugi põhikoolidele, nõustamistegevused, järelevalve ja kvaliteeditugi, õpetajate ja koolijuhtide järelkasv ja motivatsioon, õpilaste keeleõppe toetamine, õppevara ja hindamisvahendite uuenemine, koolitused mitteformaalse õppe töötajatele, õpetajate jt haridustöötajate eesti keele õpe.

Anne Endjärv on Haridus- ja Teadusministeeriumi üld- ja kutsehariduse keelepoliitika valdkonna peaekspert, tegevusvaldkond hariduskorraldus. Varasemalt töötanud 28 aastat koolijuhina, alates 2008 olnud haridusametuste sisehindamise nõunik, alates 2016 nõustanud mentorina Alustavate Koolijuhtide Programmis osalenud uusi koolijuhte, olnud kaastegev eestikeelsele haridusele ülemineku I tegevuskava ja II tegevuskava väljatöötamisel, hetkel HTM-i eestikeelsele õppele ülemineku töörühma koordinaator, koolide nõustamistoe korralduse väljatöötamise töörühma liige.

Keele väljendusrikkus

Ilmar Tomusk, Keeleameti peadirektor ja lastekirjanik

Eesti keel on maailma kõige ilusam keel. Kuid see on ka väga keeruline keel. Teinekord on keelel keerdusid nii palju, et keel läheb sõlme. Kuid sellest pole midagi – tuleb lihtsalt keel sõlmest lahti harutada. Kui ise hakkama ei saa, tasub mõni targem inimene appi kutsuda ja temaga asja arutada.

Keele ja sõnadega on üldse väga kummaline lugu. Sa ütled, et paned mütsi pähe, aga tegelikult paned pea mütsi. Proovid panna soki jalga, kuid juhtub hoopis vastupidi ning jalg läheb sokki. Kui talv on käes, pole see tegelikult üldse käes, vaid hoopis õues. Kui saaksime vaadata inimese sisse, näeksime kohe, et kops on ülal- ja maks allpool. Ometi väidavad inimesed alata, et kops läks üle maksa. Mismoodi ta seda teeb? Või võtame onu Alberti, kelle pea käib ringi. Kas see käib ringi koos onu Albertiga või hoopis omapäi? Kas see käib päripäeva või vastupäeva?

Kui vanaema süda on täis, siis mida? Ja kas see võib olla ohtlik, kui isal langeb kivi südamele? Mis juhtub, kui ema paneb lastevanemate koosolekule selga kirevad riided? Just selliste asjade üle arutamegi.

Ilmar Tomusk on Keeleameti peadirektor ning lastekirjanik, kelle sulest on ilmunud enam kui 40 lasteraamatut. Kaks neist, „Kõrvalised isikud” ja „Kops läks üle maksa” on pühendatud eesti keelele ja selle väljendusrikkusele.

---

26. november

Auditoorium 9

AVAETTEKANNE

Kuidas olla hoolas aednik?

Piret Kärtner, Tartu Ülikooli Narva kolledži õppedirektor

Õpetamisest rääkides kasutatakse sageli sõnu, väljendeid ja võrdlusi põllutööde ja aiapidamisega, nt hariduspõld, harima, väeta seda taime, mis vilja kannab, hiline õitseja, inimene on nagu lill - õitseb paremini, kui tema eest hoolitsetakse jne. Seega võib õpetajat võrrelda ka aednikuga. Räägin õpetamisest ja haridusest "läbi lillede".

Enesetutvustus:

Olen töötanud inglise keele õpetajana üld-, kutse- kõrg- ja vabahariduses. Minu kõige viljakam ja pikem õpetamiseperiood langeb kutsehariduses õpetamise aega, mil Briti Nõukogu toel õppisin õpetajakoolitajaks ja hakkasin aktiivselt selles vallas ka tegutsema ning koostasid 4 keeleõpetaja metoodikavihikut. Ülikoolis õpetamise ajal koolitasin lisaks keeleõpetajatele ka koolimeeskondi, kõrgkoolide õppejõude ja õppematerjalide koostajaid. 8 aastat juhtisin HTMi keeleosakonda ning täna töötan Tartu Ülikooli Narva kolledži õppedirektorina ning teen uusi samme õppejõu ja koolitajana. Olen väga tänulik neile sadadele kolleegidele ja tuhandetele õppijatele, kes mind on õpetanud ja inspireerinud.

PLENAAETTEKANNE

Euroopa keeleõppe raamdokumendi sõsarväljaanne mitmekeelsest ja -kultuurilisest pädevusest

Ülle Türik, Tartu Ülikooli maailma keelte ja kultuuride kolledži inglise keele ja kultuuri õpetaja

Kuigi mitmekeelne ja -kultuuriline pädevus olid juba 2001. aastal ilmunud Euroopa keeleõppe raamdokumendis kesksel kohal, ei olnud need selles dokumendis piisavalt lahti kirjutatud. Seda viga on püütud parandada 2020. aastal ilmunud raamdokumendi sõsarväljaandes, kus neile pädevustele on pühendatud 4. peatükk. Kuidas raamdokumendis mõistetakse mitmekeelset ja -kultuurilist pädevust? Mis iseloomustab neid pädevusi erinevatel keeleoskustasemetel? Kuidas toimub nende pädevuste areng? Need on küsimused, millele püüame ettekande käigus vastused leida.

Enesetutvustus

Olen kolm aastakümnet koolitanud inglise keele ja teiste võõrkeelte (sh eesti keele teise keelena) õpetajaid, koostanud ja läbi viinud inglise keele eksameid erinevatele sihtrühmadele ning osalenud põhikooli ja gümnaasiumi võõrkeelte riiklike ainekavade koostamisel. Minu eriliseks huviks on Euroopa keeleõppe raamdokument ja selle rakendamisevõimalused, eelkõige selle põhimõtete ja selles kirjeldatud keeleoskustasemetega kasutamine keeleõppe kavandamisel ja hindamisel.

OMANÄOLISED KOOLID MUUTUSTE KEERISES: MIDA ON NEILT ÕPPIDA?

Rakvere Riigigümnaasium - tarkuse väega kool.

Liisa Puusepp, koolijuht ja Mihkel Kangur, õppe- ja arendusjuht

Oleme alates aastast 2022 Eesti riigigümnaasiumide perre kuuluv kool Rakveres. Lähtume säästva arengu hariduse printsiipidest ning toetume konstruktivistlikule õpikäsitlusele ning panustame sellesse, et õpilased konstrueerivad oma teadmised läbi õpitegevuste, milleks on õpiprojektid, lõimitud ja toetatud õpitegevused, iseseisevad uurimis- ja õppetegevused. Kõik õpitegevused kannavad endas eesmärki toetada õppija arengut, tema kogukonna toimetulekut ja Maa heaolu. Meie esimese õppeaasta fookuses on strateegilistest teemadest välja töötada ja juurutada lõimingu- ja mentorsüsteem.

Konverentsil jagame taustainfot ja kogemusi just lõimingu teemadest. Esimesel poolaastal käivitunud lõiminguprojektid, mille alla on koondatud mitme erineva ainevaldkonna õpiväljundid, pakuvad küll omajagu väljakutseid, kuid on juba ennast tõestanud ning andnud kindlustunnet, et selliselt õppides õppimine oluliselt efektiivsem.

Liisa Puusepp, koolijuht

Mihkel Kangur, õppe- ja arendusjuht

Tausalt on mõlemad doktorikraadiga ökoloogid ning töötanud Tallinna Ülikooli ökoloogia keskuses teadlastena. Paralleelselt loodusteaduslike uuringutega on mõlemad teinud ka Tallinna Ülikoolis haridusalaseid projekte, kus fookuses säästva arengu haridus, ning panustanud keskkonnateadlikkuse uuringutesse ja kuuluvad TLÜ uuringugruppi Seemik (<https://seemik.tlu.ee/mis-on-seemik/>). Selleks, et julgemalt kaasa rääkida haridusvaldkonnas, siis on mõlemad läbinud ka haridusteaduste magistriõpingud ning omavad õpetajakutset. Mihkel Kangur on juhtinud TLÜ ökoloogia keskust ning Liisa Puusepp on töötanud Keskkonnaministeeriumis keskkonnateadlikkuse nõunikuna.

Liisa Puusepp https://www.etis.ee/CV/Liisa_Puusepp/est

Mihkel Kangur https://www.etis.ee/CV/Mihkel_Kangur/est

Teaduspõhine vaade muukeelse õppija õppimise toetamisele - loodava Narva Gümnaasiumi näitel.

Teivi Gabriel, Narva Gümnaasiumi koolijuht

Võtame fookusesse muu kodukeelega õppija toetamise üldhariduskoolis. Mõtestame koolikorraldust, mis loob eeldused kooli kogukonna tasandil identiteediloome olulise teadvustamiseks ja koolis sellega kavakindlalt tegelemiseks. Avame, milliseid muutusi

---

vajame õppesisus, õpikeskkonnas kui ka koolielu korralduses, sh õpetajate tegevuses ja koolielu eestvedamises, et seada keskmesse õppija- tema areng.

Enesetutvustus

Olen omandanud magistrikraadi Tallinna Ülikoolis hariduse juhtimise erialal ning töötanud varasemalt koolis huvi- ja projektijuhina, põgusalt ka ringijuhina ja klassijuhatajana. Väärtusliku kogemuse olen saanud Kohtla-Järve riigigümnaasiumi loomisel, vedades eest õppe- ja kasvatustööd õppe- ja arendusjuhina. Alates 1. aprillist käivitan koolijuhina Narvas uut riigigümnaasiumi. Oluliseks pean teadus- ja tõenduspõhist koolijuhtimist ja jaatava mõtteviisi edendamist koolides, usun õnneliku kooli ideestikku.

Eesti esimene distantsõppekool

Ahti Noor, Edumus School juht

Edumus School on valikkursuste veebikool. Edumus School pakub uusi ja põnevaid valikainete kursuseid, mida õpetavad sellel alal tegutsevad professionaalid. Live-tunnid veebis, põnevad rühmatööd, sarnaste huvidega õpilased – meil saad õppida tulevikuks vajalikke teadmisi ja need oma koolis valikainetena arvestada!

Distantsilt on võimalik õppida. Personaalne õpirada on olevik, mitte kaugel tulevik. Iga õpilane saab osaleda valikkursusel, olenemata asukohast ja kooli suurusest. Põnevad valikkursused jõuavad iga õpilaseeni. Inspireerivad õpetajad ei ole suure kooli luksus, vaid igale õpilasele kättesaadav. Tuleviku õppimine - õpi seda, mida tahad.

ETTEKANNE

Võõrkeelte aineühendusi kaardistava uuringu tulemused (veebiettekanne)

Merilyn Meristo, Tallinna Ülikooli humanitaarteaduste instituudi prantsuse keele dotsent

Eestis õpetatavatel enamlevinud võõrkeeltele on vastava keele õpetajaid koondavad aineühendused. Põhieesmärk on kõigil üks – ühendada kolleege ja toetada õpetajate professionaalset arengut, pakkudes nii meetodilist abi kui täiendkoolitusi. Siiski on nende kujunemislõõd, liikmete aktiivsus ja hetkeseis erinevad. Meie uuring kaardistab erinevusi ja sarnasusi aineühenduste vahel, et leida muster, mis iseloomustab elujõulist aineühendust. Küsimustikule vastas seitse aineühendust, lisainfot koguti kaheksa aineühenduse kodulehelt. Kõikide aineühenduste fookuses on koostöö suurendamine ja meetodilise abi pakkumine. Põhilised erinevused on liikmeskonna suuruses, aktiivsuses, partnerites ja tegevuste valikus.

Enesetutvustus

Pea õpetaja töös ülioluliseks professionaalset arengut. Seetõttu tegelen enesetäiendusega pidevalt, jagan oma teadmisi ja kogemusi (tulevastele) õpetajatele õpetajakoolituses ja viin läbi täiendkoolitusi. Igapäevaselt õpetan ülikoolis lisaks prantsuse keelele ka uurimismetoodikat. Aineühenduste uuring on otsapidi seotud minu teadusgrandiga, mille fookuses on Eesti võõrkeeleõpetuse ajalooline perspektiiv.

TÖÖTOAD

14.15 – 15.00

Aud 9	<p>Veebisuhtlus Euroopa keeleõppe raamdokumendi sõsarväljaandes <i>Ülle Türk, Tartu Ülikooli maailma keelte ja kultuuride kolledži inglise keele ja kultuuri õpetaja</i></p> <p>Euroopa keeleõppe raamdokumendi sõsarväljaande üheks eesmärgiks on ajakohastada raamdokumendi näidisskaalasisid. Töötoas tutvumegi kahe skaalaga, mis on sõsarväljaandes uued: veebisuhtlus ja arutelud ning eesmärgipärased veebitoimingud ja -koostöö. Vaatame, millised toimingud on eri keeleoskustasemetel jõukohased ja milliste ülesannetega saame vajalikke oskusi arendada ning nende omandatust kontrollida ja hinnata.</p> <p>Enesetutvustus <i>Olen kolm aastakümnet koolitanud inglise keele ja teiste võõrkeelte (sh eesti keele teise keelena) õpetajaid, koostanud ja läbi viinud inglise keele eksameid erinevatele sihtrühmadele ning osalenud põhikooli ja gümnaasiumi võõrkeelte riiklike ainekavade koostamisel. Minu eriliseks huviks on Euroopa keeleõppe raamdokument ja selle rakendamisevõimalused, eelkõige selle põhimõtete ja selles kirjeldatud keeleoskustasemetete kasutamine keeleõppe kavandamisel ja hindamisel.</i></p>
Aud 11	<p>Eesti keele teise keelena ainekava muudatused eestikeelsele õppele üleminekul. <i>Hele Liiv-Tellmann, Haridus- ja Teadusministeerium, üldhariduse valdkonna peaspetsialist</i></p> <p>Eesti keel teise keelena ainekava uuendamine algas juba aastal 2017, kui suurimad muudatused tehti 2022. aasta suvel. Eesti keel teise keelena ainekava liikus võõrkeelte valdkonnast keele ja kirjanduse valdkonda. Varasema võõrkeele asemel on nüüd ka teise keelena õppides eesti keelel oluliselt suurem roll just kultuurilisest ja ühiskondlikust vaatenurgast lähtudes.</p> <p>Enesetutvustus <i>Lõpetasin Tallinna Pedagoogikaülikooli ja 1998 omandasin MA eesti filoloogias. Töötasin 12 aastat kakskeelses koolis eesti keele ja kirjanduse õpetajana, alates 2016 olen tegelenud riiklike õppekavadega. Eesti keel teise keelena on minu töölauale liikunud seoses eestikeelsele haridusele üleminekuga.</i></p>
Aud 44	<p>Õpilaste tagasiside saksa ja vene keele e-testidele <i>Jelena Velman-Omelina, HARNO peaspetsialist (vene keel võõrkeelena)</i> <i>Merle Jung, HARNO peaspetsialist (E-testide arendus (saksa keel, vene keel võõrkeelena))</i></p> <p>2021. a sügisel rakendusid esmakordselt III kooliastme inglise ja saksa keele e-tasemetööd A2 tasemele. 2023. a jaanuaris lisandub neile vene keele tasemetöö, mida võivad sooritada nii vene keelt A- kui ka B-võõrkeelena õppijad. Lisaks valmisid käesoleva õppeaasta alguseks saksa ja vene keele lähtetasemetestid A2 tasemele. Õpilaste tagasisidet erinevatele testidele kogutakse testide lõpus</p>

olevate küsimustike abil. Tagasisideküsitlused koosnevad valikvastustega küsimustest ning küsimustiku lõpus on õpilastel enamasti võimalik ka vabas vormis testi sooritamisel tekkinud probleemidest kirjutada. Töötoas anname ülevaate tagasiside huvitavamatest aspektidest, räägime murekohtadest õpilase perspektiivist ja püüame õpetajatele nõu anda, kuidas neid võimalusel ennetada või lahendada.

Enesetutvustus (Merle Jung)

Olen hariduselt saksa keele õpetaja ning töötanud pikalt Tallinna Ülikoolis, kus olen õpetanud nii saksa keelt kui ka erinevaid lingvistika ja didaktika valdkonna aineid. Samuti olen aastaid teinud koostööd Goethe Instituudiga, töötades välja täienduskoolituse õppekavasid ja viies läbi koolituskursusi saksa keele õpetajatele. Hetkel töötan Haridus- ja Noorteametis, kus tegelen elektrooniliste testide arendamise ja e-hindamisega võõrkeelte valdkonnas.

Enesetutvustus (Jelena Velman-Omelina)

Töötan Haridus- ja Noorteametis vene keele võõrkeelena peaspetsialisti ametikohal. Hariduselt olen Tartu Ülikooli lõpetanud filosoofia doktor vene keele erialal ning enne Harnoga liitumist pikemat aega õpetasin vene keelt võõrkeelena. Harnos tegelen põhiliselt vene keele võõrkeelena põhikooli lõpueksami ja lähtetasemetestide ettevalmistamisega.

Aud 45

Keeleõppija mängupassid – materjal, mis peaks olema igal võõrkeeleõpetajal Leelo Kingisepp ja Marju Ilves, õppematerjalide koostajad

„Keeleõppija mängupassid“ on lisamaterjal, mida saab kasutada kõikides võõrkeeletundides. Komplektis on 30 „passi“ isikuandmetega, juhised õpetajale ja üks tühi pass paljundamiseks. Keeleõppija saab mängupassiga uue identiteedi ning võib harjutada endast rääkimist avaldamata näiteks oma pärisaadressi või perekonnaseisu. Passid sobivad eriti hästi just algajatega töötamiseks. Töötoas demonstreerime, kuidas passe keeletunnis kasutada, ning teeme läbi praktilisi harjutusi.

Enesetutvustus (Leelo Kingisepp)

Olen tegelenud eesti keele kui teise keele õpetamise ja õppematerjalide loomisega aastast 1991. Mind on alati huvitanud, kuidas luua keeletunnis õhkkond ja ülesanded, mis panevad keelt kasutama ja aitavad märkamatult vajalikke keeleteadmisi omandada. Olen mitmete eesti keele õpikute ja metoodikaraamatute kaasautor, sh mängudekogumik „Mängime ja keel saab selgeks!“, kaheosaline

eesti keele õpik „Naljaga pooleks“ B1-tasemele jpt. Viimased kümme aastat olen tegelenud veebipõhise keeleõppe arendamisega ning olen koos Marju Ilvesega populaarsete e-kursuste www.keeleklikk.ee ja www.keeletee.ee autor. Hetkel õpetan eesti keelt kohanemisprogrammis A1 ja A2-tasemel.

Enesetutvustus (Marju Ilves)

Eesti keele kui võõrkeele õpetamisega hakkasin tegelema juba 2000. aastal. Sellest ajast saadik olen eesti keelt õpetanud nii Eestis kui ka välismaal, ülikoolis kui ka koolis, keelekursustel kui ka eraõpetajana, klassis kui ka veebis, formaalsel kui ka mitteformaalsel moel. Olen eesti keele tasemete kirjeldustega ja tasemeeksamitega lähedalt kokku puutunud ning pean endale südamelähedaseks just A-taset.

2015. aastal käivitasime Expat Relocation Estonia OÜga edukalt toimiva keeleõppe mooduli kohanemisprogrammis, mille metoodikat ja materjale hiljuti koos Leelo Kingisepaga uuendasime. Tandemis Leeloga oleme loonud mitmeid õppijakeskseid eesti keele õppematerjale, millest värskemad oma töötoas tutvustame.

15.15 – 16.00

Aud 9

Visuaalne lihtsustamine.

Kati Orav, Creativity Catcher OÜ, koolitaja ja protsessijuht

Visuaalne lihtsustamine on tehnika, mis on jõukohane kõigile ning aitab luua harjumuse visandada oma mõtteid, ideid ja teekonnakaarte. See on oskus kasutada oma sünnipäraseid supervõimeid- kujutlusvõimet ja joonistusoskust. Harjumus teadlikult visandada annab sulle jõu oma mõtete üle ja vabaduse luua tulevikku. Töötoas saad teada, mis on visuaalne lihtsustamine ja mida tähendab, et see on tehnika. Uurime koos selle võimalusi nii õpetajana ja isiklikus elus. Töötuba väga praktiline ehk osalejad teevad kõike kaasa ja saavad koheselt kogeda selle tehnika võlu.

Enesetutvustus

Olen visuaalne praktik, uurija ja õpetaja, kelle kirg on mõtlemine koos pliiaatsiga. Usun, et teadlik kriitseldamine aitab kaasa efektiivsemale mõtlemisele, mis omakorda tähendab olla edukam õppimises, koostöös, juhtimises ja mis tahes protsessides. Seetõttu olen võtnud oma südameasjaks edendada visuaalsete praktikate valdkonda ja viia seda võimalikult paljude inimesteni. Olen töötanud haridussüsteemis, noorsootöö ja koolituse valdkonnas ning oman magistrikraadi Tartu Ülikooli haridusinnovatsiooni erialal.

Võimalus osta visualiseerimise märkmikke, raamatuid vahendeid.

Tutvu siin: <https://katorav.ee/pood/>

<p>Aud 11</p>	<p><i>Eesti keele teise keelena e-hindamisest ja testidest.</i> <i>Auli Udde, HARNO</i> eesti keele kui riigikeele ja teise keele ning võõr-keelte valdkonna valdkonnajuht</p> <p>Ülevaade eesti keele kui teise keele e-hindamisest 2) Eesti keele kui teise keele 4. ja 7. klassi tasemetööde tulemuste tutvustus 3) 9. ja 12. klassi arendatavatest e-eksamitest.</p> <p><i>Enesetutvustus</i> <i>Olen eesti keele kui teise keele teemadega tegelenud üle 20 aasta, töötades nii koolis, Haridus- ja teadusministeeriumis, SAs Innove kui nüüd Haridus- ja Noorteametis. Kümme aasta õpetasin Brüsseli Euroopa koolis eesti keelt ning kolm aastat juhtisin Tallinna Euroopa Kooli. Praegu on minu vastustusala eesti keele kui teise keele tasemetööde ja eksamite, eesti keele tasemeeksamite ning võõrkeelte (inglise, saksa, prantsuse ja vene keele võõrkeelena) tasemetööde ja eksamite koostamise juhtimine.</i></p>
<p>Aud 44</p>	<p><i>Межпредметные связи на примере гимназии APTE</i> <i>Lilia Bulai, Tallinna Arte Gümnaasiumi vene keele õpetaja</i></p> <p>Räägin humanitaarklasside suvepraktika ettevalmistavatest tegevustest ja lõpptulemustest. Jagan nii oma kui ka meie õpetajate kogemust.</p> <p><i>Enesetutvustus</i> <i>Olen Tallinna ARTE Gümnaasiumi vene keele õpetaja. Oma tundides kasutan aktiivselt erinevad omakoostatud digimaterjale ja jagan oma kogemust teiste õpetajatega: kuidas neid materjale koostada ja kasutada.</i></p>
<p>Aud 45</p>	<p><i>Balancing Classroom Technology Use.</i> <i>Irina Petrova, Jõhvi põhikooli ja Kohtla-Nõmme kooli inglise keele õpetaja</i></p> <p>The present workshop aims at promoting discussion on the need to balance the use of technology in the classroom and highlighting the importance of live relationship between the teacher and their students. Although technology can make teaching more efficient, save a lot of teacher’s time and effort and make learning more meaningful and engaging, it is the teacher’s personality and kindness towards students that makes them want to be in the classroom in the first place and want to learn.</p> <p><i>Enesetutvustus</i> <i>Peaaegu 10 aastat töötasin Virumaa Kolledžis, kus õpetasin erialast ja akadeemilist inglise keelt. Seejärel töötasin gümnaasiumi inglise keele õpetajana ning täna ühendan tööd Jõhvi Põhikoolis ja Kohtla-Nõmme Koolis. Kui aega jääb, siis õpetan kodus ka oma lapsi. Seega olen töötanud kõigi vanuserühmadega, mille üle olen väga õnnelik.</i></p>

<p>Aud 9</p>	<p>16.15- 17.00</p>
	<p><i>Kuidas lugeda raamatuid ja inimesi</i></p> <p><i>Kaja Sarapuu, Järveküla Kooli õppejuht</i></p> <p><i>Kuidas lugeda nii, et tekiks arusaamine? Selleks tuleb pugeda teksti sisse: mõista tegelaste ja kirjaniku motiive ning võimalusel samastuda. Püüan oma töötoas vaadelda ilukirjandusteksti nii, et see puudutaks lugejat ja tekitaks äratundmise. Teeme praktiliselt läbi ühe eesti tüviteksti lähilugemise, et mõista teose ideed. Vaatame, mis jääb ridade vahele, kuid mida autor on siiski selgesõnaliselt väljendanud. Kui aega on, kirjutame samale tüvitekstile lühikese lisanduse, mis on millegipärast raamatust välja jäänud.</i></p> <p><i>Enesetuvustus</i></p> <p><i>Olen õppinud eesti keele ja kirjanduse õpetajaks, viimased 10 aastat töötanud õppejuhina. Õpetajaks saamise soov oli minus olemas juba lapsena. Selles töös on mind veedelnud loomingulisus: ükski tund pole ühesugune ja õpetajal on luba proovida erinevaid meetodeid, katsetada nii iseenda kui ka materjaliga. Minu "kindel linn ja varjupaik" on emakeeleõpetajate selts, seal tunnen ühtekuuluvust ja vaimuerksust. Võin öelda, et kõik mu muud töödki on alguse saanud seltsi sõpruskonna toest. Loodan, et olen õpetamise ja eesti keele hoidmise kaudu suutnud maailma paremaks muuta</i></p>
<p>Aud 11</p>	<p><i>Teise keele kui inglise keele lõimingumaterjali loomine</i></p> <p><i>Karola Velberg, Tallinna Ühisgümnaasiumi ja Tallinna Ülikooli soome keele õpetaja</i></p> <p>Aasta tagasi sai alguse rahvusvaheline projekt teise keele kui inglise keele lõimingumaterjali loomiseks. 11. klassi uurimistöö raames sai loodud soome keele ja keskkonna materjal. Antud materjaliga osalesin Grazis rahvusvahelisel CLIL konverentsil ja jagan teiega Euroopas kasutusel olevaid praktikaid ja mõtteid.</p> <p><i>Ukraina keele õpiku kirjutamine</i></p> <p><i>Heinike Heinsoo, Tartu Ülikooli läänemeresoome keelte emeriitdotsent, Lvivi ülikooli eesti keele õppejõud</i></p> <p>Kui tegemist pole kooliõpikuga, on eesti keele õpikud enamasti ükskeelsed. Vahekeele valib õpetaja ja neil õpikutel on tavaliselt sõnastik kahes kuni neljas keeles, nt "E nagu Eesti" ja selle jätkuõpikud, "Tere"-sari", Sirje Rammo jt „Keel selgeks! „, Silva Tomingase „Saame tuttavaks“ jne. On ilmunud ka terve hulk nn „salastatud õpikuid“, mida võib kasutada vaid teatud ametkondade loal ja mida müügil pole.</p>

	<p>Üha tavalisem on situatsioon, et õpetaja ei oska õpilase emakeelt. Need õpikud on nõ universaalsed – mõeldud erinevate emakeelega või erineva vahekeele oskusega õppijatele ega arvesta õppurite emakeele struktuuri. Minu 2021. aasta aprillis ilmunud õpik “Розмовляємо естонською. Räägime eesti keelt. Eesti keele õpik ukrainlastele. Мініграматика з тематичним словником Minigrammatika temaatilise sõnastikuga“ on käsiraamat ukrainlastele, kes eesti keelt tahavad õppida. Õpikus selgitatakse eesti keele peamisi iseloomujooni, hääldust, vormimoodustust. Olengi pidanud seda käsiraamatuks, mis minu arvates võiks olla hiina, hispaania, saksa jne keeles. See on sissejuhatus keeleõppeprotsessile ja aitab vabaneda hirmutamismüüdist, mis teeb eesti keelest ühe maailma raskeima keele. Selle raamatukeseabil saab ukrainakeelne õppija teada, mis teda eesti keelt õppides ees ootab. Armastame kiidelda sellega, kui raske on eesti keel.</p> <p>2022. aasta augustis ilmus mul kakskeelne õpik “Естонська мова з пів слова.“ Õpik peaks võimaldama saavutada B2 taset ja on abiks nii õpetajale kui õpilasele, kes on ootamatult sattunud ootamatusse situatsiooni. Oma ettekandes tahan tutvustada selle õpiku põhiideesid.</p> <p>Artikkel eesti keele õpetamise kogemusest Ukrainas H. Heinsoo. <i>Eesti keel Galiitsia-Lodomeeria pealinna kuningriigi vanimas ülikoolis.</i> Õpetajate leht, 24.09.2021 https://opleht.ee/2021/09/eesti-keel-galiitsia-lodomeeria-pealinna-kuningriigi-vanimas-ulikoolis/</p>
Aud 44	<p>16.15 – 17.00</p>
	<p><i>Baltisaksa kultuuripärand – õpetajale ja õpilasele.</i> <i>Reet Bender, Tartu Ülikooli germanistika professor</i></p> <p>Töötoa “Baltisaksa kultuuripärand õpilasele ja õpetajale” sisuks on tutvustada baltisaksa kultuuripärandi kui Eesti kultuuri orgaanilise, kuid hästiunustatud osa potentsiaali saksa keele ja kultuuri õppes, võttes arvesse ka baltisaksa keele- ja kultuurilaenude olulisust. Baltisaksa kultuur on ühiskonnas üha enam tähelepanu saamas, ilmub uusi tõlkeid, regionaalarengu raames edendatakse mõisaturismi jne ja TÜ, TLÜ ning EKA ühissettevõtmisena startis sel sügisel ka baltisaksa kultuuripärandi mikroraad.</p> <p><i>Enesetutvustus</i> <i>Töötan ülikoolis, õppinud olen saksa filoloogiat ja ajalugu, teadustegevuse põhisuundadeks on baltisaksa keel ja kultuur selle kõige laiemas spektris, olen üks Baltisaksa sõnaraamatu ning Saksa Tartu virtuaalkaardi autoritest. Vabakutselise tõlkijana vahendan baltisaksa tekste eesti keelde.</i></p>